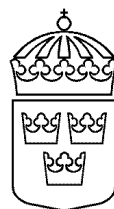

Riksdagens protokoll

2002/03:81

Fredagen den 28 mars

Kl. 09.00 – 10.04

Protokoll
2002/03:81

1 § Anmälan om kompletteringsval till vissa utskott

Talmannen meddelade att Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp anmält Marianne Samuelsson som suppleant i skatteutskottet, näringsutskottet och arbetsmarknadsutskottet under Barbro Feltzings sjukledighet under tiden 28 mars–11 maj.

Talmannen förklarade vald till

suppleant i skatteutskottet

Marianne Samuelsson (mp)

suppleant i näringsutskottet

Marianne Samuelsson (mp)

suppleant i arbetsmarknadsutskottet

Marianne Samuelsson (mp)

2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2002/03:236

Till riksdagen

Interpellation 2002/03:236 av Elizabeth Nyström (m) om riksväg 45

Interpellationen kommer att besvaras den 8 april 2003.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.

Stockholm den 21 mars 2003

Näringsdepartementet

Ulrica Messing

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Interpellation 2002/03:237

Till riksdagen

Interpellation 2002/03:237 av Inger René (m) om vägen som tillväxtfaktor i Västra Götaland och i Bohuslän

Interpellationen kommer att besvaras den 8 april 2003.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.

Stockholm den 21 mars 2003

Näringsdepartementet

Ulrica Messing

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Interpellation 2002/03:238

Till riksdagen

Interpellation 2002/03:238 av Bengt-Anders Johansson (m) om situationen för svenska vin- och spritproducenter

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 29 april 2003.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 24 mars 2003

Socialdepartementet

Morgan Johansson

Enligt uppdrag

Erna Zelmin-Åberg

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2002/03:239

Till riksdagen

Interpellation 2002/03:239 av Rosita Runegrund (kd) om barnens egna asylskäl

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 4 april 2003.

Skälet till dröjsmålet är utlandsresor och andra engagemang.

Stockholm den 24 mars 2003

Utrikesdepartementet

Jan O Karlsson

Interpellation 2002/03:241

Till riksdagen

Interpellation 2002/03:241 av Ulf Sjösten (m) om vägen som tillväxtfaktor i Västra Götaland och Sjuhärad

Interpellationen kommer att besvaras den 8 april 2003.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.
Stockholm den 21 mars 2003
Näringsdepartementet
Ulrica Messing
Enligt uppdrag
Dag Ekman
Expeditionschef

Prot. 2002/03:81
28 mars

Interpellation 2002/03:244

Till riksdagen

Interpellation 2002/03:244 av Kaj Nordquist (s) om att krig skapar funktionshinder

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 4 april 2003.

Skälet till dröjsmålet är utlandsresor.
Stockholm den 26 mars 2003
Utrikesdepartementet
Jan O Karlsson

Interpellation 2002/03:251

Till riksdagen

Interpellation 2002/03:251 av Marita Aronson (fp) om socialtjänstlagen och informationsskyldighet

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 29 april 2003.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.
Stockholm den 26 mars 2003
Socialdepartementet
Morgan Johansson
Enligt uppdrag
Erna Zelmin-Åberg
Expeditions- och rättschef

Meddelande om uteblivet interpellationssvar

Talmannen meddelade att på föredragningslistan upptaget svar på interpellation 2002/03:232 av Rigmor Stenmark (c) om bygg- och bostadsmarknaden skulle utgå och lämnas vid ett senare tillfälle.

3 § Svar på interpellation 2002/03:213 om stöd till åldersintegrerad verksamhet

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Helena Höij har frågat mig om vilka åtgärder jag avser att vidta dels för att underlätta och skapa mötesplatser för olika generat-

ioner, dels för att inte de offentliga bidragssystemen ska missgynna åldersintegrerad kulturverksamhet.

Jag delar Helena Höijs uppfattning om kulturen som en arena för möten över generationsgränser. Under min tid som kulturminister har stor kraft lagts på uppbyggandet och underhållet av kulturinstitutioner och på de professionella konstnärernas villkor som ju båda är viktiga grundförutsättningar för att kulturen ska kunna nå och engagera många människor. I *Dagordning för kultur 2003–2006*, som jag nyligen presenterat, ligger tonvikten just på tillgänglighet. Kulturlivet ska öppnas upp för ännu fler. Kulturpolitik är att skapa gemenskap, att sörja för god tillgång till platser där människor kan möta kulturen och möta varandra i kulturen.

Det professionella kulturlivet erbjuder enligt min mening sådana mötesplatser som Helena Höij efterlyser. Utbudet på våra teatrar, konserthus och museer är exempel på mötesplatser för olika generationer. Specialiserade barn- och ungdomsverksamheter på kulturinstitutioner och andra satsningar, exempelvis den på museipedagogik, lockar nya besökare till institutionerna samtidigt som verksamheterna fortsätter ett mer allmänt orienterat publikarbete. Från regeringens sida kommer vi att fortsätta vårt arbete för att alla människor ska kunna ta del av kulturen.

Den andra frågan som Helena Höij tar upp är relationen mellan det offentliga bidragssystemet och åldersintegrerad verksamhet. Här vill jag bestämt hävda att kulturpolitiken är till för alla oavsett ålder, kön eller bakgrund. Om Helena Höij bläddrar i årets upplaga av regleringsbrev till myndigheter och motsvarande regeringsbeslut till vissa institutioner kommer hon att upptäcka att så också är fallet.

Av de exempel Helena Höij tar upp förstår jag att amatörkulturen ligger henne, liksom mig, varmt om hjärtat. Amatörkulturen i Sverige bedrivs av tradition inom eller i samverkan med studieförbund och folkhögskolor. Under kulturbudgeten ryms ett statligt anslag på drygt 7 miljoner kronor som direkt vänder sig till amatörkultur, nämligen stödet till centrala amatörorganisationer för riksorganisationernas verksamhet som disponeras av Statens kulturråd.

Jag kan i sammanhanget också nämna att genom samverkan mellan den professionella kulturen och amatörkulturen så kommer de reguljära kulturstöden till institutioner och det fria kulturlivet i viss mån också amatörkulturen till del. Som exempel kan jag nämna Riksteaterns, Rikskonserter, Länsmusikens och länskonstnärernas främjandeverksamhet, stöden till musikens arrangörsföreningar och läns- och stadsteatrar med utbyggd barn- och ungdomsverksamhet.

Även ungdomspolitik, som sorterar under Utbildningsdepartementet, har ett statligt bidrag som bland annat stöder ungdomsorganisationer med kulturell inriktning. Regeringen vill genom bidrag till ungdomsorganisationer främja målgruppens organisering och föreningsliv, och det är dessa regler Helena Höij refererar till. Trots syftet med bidraget finns det även inom dessa organisationer öppningar för ett generationsöverskridande medlemskap, och regelverket är därmed inte fullt så hindrande som Helena Höij hävdar.

Stöd till ungdomsorganisationernas lokala verksamheter med bland annat kulturverksamheter ges också från överskottet från AB Svenska

Spel. Regeringen har även avsatt medel ur Allmänna arvsfonden för att stödja ungdomars arbete med just generationsövergripande frågor.

Jag vill återigen betona att den viktigaste uppgiften för kulturpolitiken är att alla oavsett ålder, kön, bostadsort eller social bakgrund ska ha möjligheter till kulturupplevelser och kulturskapande, och därom tycks jag och Helena Höij vara helt ense.

Prot. 2002/03:81
28 mars

*Svar på
interpellationer*

Anf. 2 Tredje vice talman HELENA HÖIJ (kd):

Herr talman! Först vill jag tacka kulturministern för svaret, men trots att hon säger att hon delar min uppfattning när det gäller att kulturen är en plats för möten över generationsgränserna kan jag konstatera att ministern egentligen svarar på andra frågor än dem jag har ställt.

I stora delar av sitt svar uppehåller sig kulturministern vid tillgängligheten till kulturen, och i den dagordning för kultur som ministern refererar till räknar regeringen upp ett antal områden där kulturen ska öppnas för fler. Man talar om breddad rekrytering till den kommunala musik- och kulturskolan, om kultur i rehabiliteringen av långtidssjukskrivna och så vidare. Jag delar i mångt och mycket de här ambitionerna, att man ska öppna kulturen för fler.

Men, herr talman, det som jag har velat fokusera i min interpellation är möjligheten för unga, för lite äldre och för gamla att delta i kulturverksamhet tillsammans. Det är en stor brist, anser jag, att många unga människor i dag saknar kontakt med de äldre generationerna, eftersom människor i olika åldrar har mycket att ge varandra i form av erfarenheter och kunskaper.

För att uppmuntra möten över generationsgränser måste det offentliga uppmuntra och stödja de mötesplatser som finns, anser jag. Jag tror att vi är överens om att kulturen är en utmärkt sådan mötesplats för olika generationer. När barn och ungdomar deltar i den gemensamma kulturverksamheten med vuxna bidrar åldersblandningen dessutom till en förmedling av både kompetens- och kulturarv.

Jag frågade om och i så fall hur kulturministern vill underlätta för möten över generationsgränserna. Hon hänvisar endast i sitt svar till att regeringen har avsatt medel ur Allmänna arvsfonden för att stödja ungdomars arbete med generationsövergripande verksamhet. Jag tror att det är 2 miljoner för år 2003, och det var lika mycket förra året om jag inte minns fel. Om jag också fattat saken rätt ska pengarna användas främst till projekt inom ungdomarnas egna organisationer, för en generationsövergripande dialog om samhällets värdegrund och för utveckling av samverkansformer mellan vuxen- och ungdomsorganisationer.

Det här tycker jag låter jättebra. Men de här pengarna löser inte det problem som jag har velat peka på och lyfta fram i min interpellation eftersom det är just projektpengar och inte stöd till en kontinuerlig verksamhet.

De ungdomar som väljer att engagera sig i åldersintegrerad kulturverksamhet missgynnas av det offentliga bidragssystemet. Stödet till ungdomars kulturutövande går nämligen enbart till rena barn- och ungdomsorganisationer eller barn- och ungdomsorganisationer där minst 60 % av medlemmarna är 25 år eller yngre. Ungdomar i ett ungdomsförbund, till exempel en orkester som tillhör Riksförbundet Unga musikanter, kan få bidrag både till riksorganisationen och för verksamheten i

föreningen. Om ungdomarna i stället tillhör en vuxenorganisation, till exempel en orkester som tillhör Sveriges Orkesterförbund, får de bekosta sitt kulturutövande själva.

Ungdomars möjlighet att fortsätta i det här fallet sitt musicerande – det kan också handla om dans eller teater – begränsas när åldersblandade grupper värderas lägre än rena barn- och ungdomsgrupper. Detta tycker jag inte är rimligt. Stödet borde kunna ges till ungdomarna oavsett i vilken orkester de spelar.

Herr talman! Min ursprungliga fråga kvarstår därför: Avser kulturministern att vidta några åtgärder för att inte det offentliga bidragssystemet ska missgynna åldersintegrerad kulturverksamhet?

Anf. 3 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Jag vill ge några konkreta svar och reflexioner med anledning av Helena Höijs inlägg.

Hon tog upp exemplet Riksförbundet Unga musikanter och Sveriges Orkesterförbund. Den som är med i en orkester som tillhör Riksförbundet Unga musikanter får indirekt stöd via Ungdomsstyrelsen. Den som är med i en orkester tillhörande Sveriges Orkesterförbund kan också sägas få ett indirekt stöd av staten eftersom Orkesterförbundet får stöd från Kulturrådets anslag till centrala amatörorganisationer.

När det gäller regelverket för stöden till ungdomsorganisationer är kravet från Ungdomsstyrelsen att 60 % av medlemmarna ska vara mellan 7 och 25 år. Syftet med stödet är alltså att främja ungdomars egen organisering. Men 40 % av medlemmarna kan ha en annan ålder, alltså vara medelålders eller äldre.

Jag tror att den här debatten visar att ansvaret för generationsöverskridande kulturverksamhet ligger på många händer. Självklart har jag som kulturminister ett ansvar, och de statliga kulturinstitutionerna har det. Jag tycker att de flesta av dem också tar detta ansvar. Jag tror också att det är en tydlig signal till alla andra som har ansvar för denna verksamhet – till exempel kommunerna, som naturligtvis spelar en väldigt stor roll, men också myndigheter som ligger inom andra departements ansvarsområden, av vilka jag nämnt några här.

Anf. 4 Tredje vice talman HELENA HÖIJ (kd):

Herr talman! Jag delar kulturministerns analys att detta naturligtvis är ett ansvar som delas av många. Men här är det inte minst viktigt att staten och regeringen ger tydliga signaler om hur man ser på det här.

Det kan låta som om 40 % av till exempel en orkester kan vara över 25 år. Men om en orkester har tio personer i åldern 5–15, tio personer i åldern 5–25 och så vidare – vi kanske kommer upp i 30–40 personer om det är en större orkester – uppfyller man inte kraven. Ändå är detta ett utmärkt exempel på en form av äkta generationsövergripande verksamhet.

I många delar av Sverige finns det inte heller underlag för flera amatörorkestrar eller amatörteatrar, utan man får samlas i en för att underlaget ska räcka på en mindre ort. Då är det olyckligt om ungdomarna missgynnas.

Jag är medveten om att amatörkulturen får ett bidrag. Kristdemokraterna har i sitt budgetalternativ velat öka bidraget till just amatörkulturen. Vi inser vikten av att amatörkulturen har goda villkor och förutsättningar och att den bidrar i den här verksamheten. Men tittar man på de enskilda ungdomarna ser man att de behandlas olika beroende på vilken teater- eller musikgrupp de väljer att engagera sig i.

Här skulle jag vilja ha ett konkret svar från kulturministern, herr talman, om hon anser att detta är rimligt.

Anf. 5 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Vi är många som delar ansvaret för de här frågorna. Det handlar om Utbildningsdepartementet, Kulturdepartementet och andra departement. Det handlar om den kommunala och den landstingskommunala nivån. Det viktiga är att vi från statens sida är väldigt tydliga i vår bidragsgivning och i våra beslut över huvud taget om att verka för mer av generationsöverskridande mötesplatser.

Jag tycker att nästa debattämne denna morgon, fri entré på statliga museer, är ett exempel på en sådan åtgärd. Här öppnar vi ett nytt offentligt rum som inte handlar om att man ska köpa saker. Det är inte ett kommersiellt offentligt rum, och det är generationsöverskridande. Mer sådant behöver vi. Jag tycker att vi från statens sida är tydliga på den punkten, men vi kan naturligtvis göra mer.

Sedan vill jag bara helt kort nämna folkbildningen. Där tror jag att väldigt mycket av generationsöverskridande sker i dag, och måste ske. Vi vet att folkbildningen fortfarande utgör en stark kraft där människor blandas socialt men också åldersmässigt.

Anf. 6 Tredje vice talman HELENA HÖIJ (kd):

Herr talman! Jag tror att vi i mångt och mycket delar synen på vikten av den generationsövergripande verksamheten. Jag kan dock konstatera att vi skiljer oss åt lite grann i inriktningen när det gäller hur vi vill uppnå detta. Där känner jag att Kristdemokraterna kanske vill ha en ännu tydligare styrning mot att den generationsövergripande verksamheten ska vara minst lika prioriterad som ungdomarnas egna organisationer och egna förutsättningar att delta i samhällslivet.

Tyvärr är ju det svenska samhället i många avseenden segregerat – mellan generationer, mellan stad och land och så vidare. Jag tycker att staten och regeringen, liksom kommuner och landsting, ska skicka kraftiga signaler om att vi måste ha ett integrerat samhälle. I den här interpellationen har jag velat lyfta fram integrationen över generationsgränserna. Vi kan konstatera att Kristdemokraterna har en delvis annan inriktning på hur vi vill uppnå detta än vad kulturministern här ger uttryck för.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2002/03:214 om fri entré på de statliga museerna

Anf. 7 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Gunilla Tjernberg har ställt två frågor till mig angående fri entré på de statliga museerna.

Gunilla Tjernberg frågar mig vilka åtgärder jag avser att vidta dels för att fri entré-reformen inte kommer att innebära begränsningar i tillgängligheten genom minskade öppettider, dels för att fri entré-reformen ska komma barn och ungdomar i hela landet till del.

Innan jag svarar på frågorna vill jag inledningsvis kommentera några av Gunilla Tjernbergs påståenden om reformen.

Syftet med fri entré-reformen är att öka tillgängligheten till kulturarvet för *alla* medborgare oavsett ålder, bakgrund, bostadsort eller plånbok.

När det gäller frågor som rör bland annat tillgänglighet, pedagogik och ekonomisk kompensation i anknytning till reformen avser regeringen att göra en mycket noggrann uppföljning. Jag kan även informera Gunilla Tjernberg om att museernas kompensation kommer att räknas upp varje år enligt gängse pris- och löneomräkningsmodell. Regeringen avser att återkomma med mer information angående fri entré-reformen i budgetpropositionen för 2004.

Jag återgår nu till Gunilla Tjernbergs frågor.

En ökad tillgänglighet med generösa öppettider är en förutsättning för att reformen ska uppnå sitt syfte, det vill säga att fler och nya besökare ska kunna ta del av museernas kulturarv. För att försäkra sig om att syftet med reformen uppnås kommer regeringen att utifrån flera aspekter göra en löpande uppföljning av reformen.

De nationella museerna är hela Sveriges angelägenhet. De är allas vår egendom, var vi än bor. Jag är övertygad om att fri entré på de statliga museerna bidrar till att öppna upp denna nationella tillgång för alla barn och ungdomar över hela landet, inte minst genom ökade besök från landets skolor. I det här sammanhanget bör det också nämnas att det finns nationella museer även utanför Stockholm, även om de inte är tillräckligt många: Marinmuseum i Blekinge, det nya Världskulturmuseet i Göteborg, som öppnar något senare, och Flygvapenmuseet i Linköping. Skokloster är ytterligare ett exempel jag kan nämna.

Anf. 8 GUNILLA TJERNBERG (kd):

Herr talman! Först vill jag tacka kulturministern för svaret på min interpellation.

Låt mig inleda med att säga att arbetet för att långsiktigt bevara samlingarna, öka tillgängligheten till museerna och nå nya grupper som vill komma till museerna är väldigt viktigt. Det instämmer jag i.

Vi i Kristdemokraterna var och är delvis positiva till regeringens förslag och nu också riksdagens beslut om en satsning på gratis inträde för de statliga museerna. Självklart, herr talman, är det bra att så många som möjligt får tillgång till museernas verksamhet. Vi vet också att ett inträde kan innebära ett hinder för många. Särskilt positivt är det för barn och ungdomar att få tillgång till vårt kulturarv. Jag tror nog att jag och kulturministern är överens vad gäller den delen.

Men, herr talman, det är inte där problemet ligger, som jag ser det. Problemet, och det är också anledningen till min interpellation i dag, är att regeringen för att uppnå detta väljer fel väg, därav denna debatt. Regeringens och riksdagens majoritets väg, med fokusering på de statliga museerna, varav de allra flesta är placerade i Stockholm – jag är väl medveten om att vi har några utanför Stockholm, men de allra flesta är placerade i Stockholm – leder som jag ser det till en överhängande risk att slå hårt mot de icke statliga museerna, till exempel våra läns museer. De finns runtom i landet och får en mycket svår konkurrenssituation.

Sedan är det tillgängligheten. Ökad tillgänglighet beskrivs som ett av syftena med reformen, men för vem och för vilka? Jo, de som bor i eller i närheten av Stockholm och de som förväntas göra ett besök i huvudstaden. De får absolut del av den här reformen, det ser jag. Men det kan väl knappast beskrivas som alla medborgare, oavsett var man bor, som kulturministern säger i sitt svar. Ja, man kanske kan svara så. Men man kan också vända på det och säga att det här förutsätter någonting. Det förutsätter nämligen att man av olika skäl vistas i Stockholm.

I *Dagordning för kultur 2003–2006* skriver ministern att barnen och ungdomarna ska ha en särskild prioritet i samband med fri entré-reformen på museerna. Men då blir ändå min fråga: Hur ska barnen och ungdomarna få särskild prioritet i just den satsningen, eftersom det är en reform som gäller alla?

Varför inte, herr talman, erbjuda fri entré för alla barn och ungdomar upp till 18 år, men då också omfatta läns museerna i hela landet, som vi kristdemokrater föreslår? Det skulle möjliggöra ambitionen om ökad tillgänglighet och vara en reform som verkligen skulle komma barn och ungdomar i hela landet till del.

Anf. 9 LENNART KOLLMATS (fp):

Herr talman! Jag delar båda företrädarnas synpunkter på att syftet är okej. Men det skulle kunna gälla och gäller alla kulturområden, som jag ser det. Har man nu ytterligare 91 miljoner kronor till kulturen tycker jag att det är glädjande. Vi har ju de senaste åren legat över regeringsförslaget när det gäller pengar till kulturen, men här talas det om ytterligare 91 miljoner. Då ifrågasätter jag om det här är det bästa sättet att använda dem. Jag vet att kulturministern använde samma retorik när det gällde bokmomssänkningen en gång i tiden. Var det det bästa sättet att använda 700 miljoner, som var vad vi pratade om då? Det tyckte vi då.

Jag delar Gunilla Tjernbergs uppfattning att det här skapar ett tryck som är rätt stort på många andra museer och en konkurrenssituation som jag är tveksam till.

Jag gick in på Internet och tittade via Kulturnät Sverige på hur många museer som finns. När jag gjorde en skattning upptäckte jag att det finns över 400 museer i Sverige. Det är mycket glädjande att de finns. De är av olika karaktär. Det är statliga, det är regionala, det är lokala och det är privata museer. Reaktionerna från många av dem har varit väldigt negativa till det här förslaget, inte minst från privata museer här i Stockholm som upplever att det blir en egendomlig konkurrenssituation.

Vi var i Värmland nyligen med kulturutskottet. Värmlands museum har inträdesinkomster på 1,7 miljoner. De tror inte med den ekonomi regionen har att de skulle kunna få kompensation om de tar bort entréer-

na. Landstingets och regionens ekonomi är inte av den klassen att man tror detta. Jag kan inte se varför inte varje museum utifrån sina förutsättningar skulle kunna få bestämma hur entréerna ska se ut. Man kan ha årstidsmässiga skillnader. Läns museet i Varberg har lägre entré under vinterhalvåret och högre under sommaren när det kommer många, inte minst utländska, turister till museet. Man har gratis entré för skolklasser som är från Halland, det regionala perspektivet.

Jag delar Gunilla Tjernbergs uppfattning att det vore en reform att ha fri entré för besökare upp till 18 år. Men då måste man vara beredd att skicka ut pengar även till andra museer, till andra huvudmän, för att de ska kunna täcka de intäkter från entréavgifter som försvinner. De tar inte så mycket betalt. En del tar inte alls betalt för ungdomar upp till 18 år. Jag återgår till Varberg som ligger mig varmt om hjärtat, de tar 10 kr. Det är ingen stor förlust som de råkar ut för, men det ökar ändå trycket. Naturhistoriska riksmuseet har varnat för att de får så mycket folk att det inte blir någon upplevelse att komma dit om det blir gratis entré.

Vad man betalar för är ju inte bara samlingarna, som jag delar kulturministerns uppfattning är allas vår egendom, man betalar för guide, man betalar för städning, man betalar för vakthållning. Varför skulle inte samma resonemang exempelvis kunna gälla teatern Dramaten? Byggnaden är självfallet gemensam egendom och vårt kulturarv. Då skulle det kunna vara gratis där också. Jag förstår inte riktigt varför man koncentrerar sig på de här museerna, som till stor del är placerade i Stockholm. Nu hade kulturministern lyckats hitta ytterligare ett som låg utanför Stockholm. Då är de fyra, eftersom Skokloster kom upp utöver de exempel som fanns i det i förväg utdelade svaret.

Men jag tycker inte att det här är en bra satsning och ser med oro på övriga museer, kanske ytterligare 400 utöver de 14 eller 15 som nu är aktuella.

Anf. 10 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Det vi diskuterar just nu är om vi, samtidigt som vi tycker att kulturen är för viktig för att vara en angelägenhet för ett fåtal, ska se till att den tröskel som vi har byggt upp på de flesta offentligt finansierade kulturinstitutionerna, nämligen entréavgifterna, tas bort på ett område, nämligen när det gäller de statliga museerna. Vi skaver alltså ned en tröskel för att öppna dessa rum för en diskussion om vårt kulturarv, även om vår samtid, och skapar en demokratisk icke-kommersiell mötesplats.

Jag tycker inte att problemet är, om jag ska spetsa till det, att det är för mycket folk på våra museer. Det är ett problem att det alltför ofta är alltför tomt på våra museer.

När vi nu har lyckats skaffa ett utrymme för att genomföra reformen har reaktionerna varit oerhört positiva. Det har de varit från länsmuseumhåll och från många andra håll. De flesta upplever detta som att en rörelse sätts i gång som skapar ett stort intresse för att besöka museer. Det kommer att smitta av sig såtillvida att privata museer, ideellt drivna museer och läns museer också får en större publik och möter ett större intresse. Där är en entréavgift på 10–20 kr inte något stort hinder. Däremot att gå en hel familj på ett museum i Stockholm och betala flera hundra kronor för ett besök är definitivt ett hinder.

All kulturkonsumtion är socialt feldoserad. Det finns mängder av unga, äldre och medelålders i den här regionen som aldrig har besökt museerna i Stockholm. Försöksverksamheten på Historiska museet men också den fri entré-reform som har genomförts i Storbritannien har visat att många fler som inte har upplevt museer som en angelägenhet för dem söker sig nu till museerna. De får nya kunskaper och insikter. En sådan enkel åtgärd som att ta bort entréerna på ett antal statliga museer skapar förutsättningar för ett ökat allmänt museiintresse och för en diskussion om våra rötter och vår framtid. Det är ett fantastiskt tillfälle. Det har hittills inte varit en enda negativ reaktion från läns museernas sida.

Anf. 11 GUNILLA TJERNBERG (kd):

Herr talman! Jag ifrågasätter inte alls nödvändigheten, behovet och värdet av att tillgängliggöra rum där vi kan diskutera, där vi kan ta del av och lära oss om vårt kulturarv, vår samtid, och därmed få en inspirerande framtidsdiskussion. Jag vill verkligen understryka att jag inte anser att den här debatten handlar om det. Det var inte heller utgångspunkten för min interpellation.

Jag har svårt att förstå ensidigheten som jag tycker att förslaget och riksdagsbeslutet ger uttryck för. Jag har inte lyckats bli övertygad om att detta enbart skulle gälla nationella museer. Jag förstår att mängden pengar är begränsad. Så är det. Därav menar vi kristdemokrater och jag att reformen ska få ett annat värde utifrån att barn och ungdomar ska prioriteras i hela landet oavsett var de befinner sig. Låt oss ta bort var man bor – man kan bo och resa. Vi vill nå den grupp som befinner sig i hela landet just då. Det är det min interpellation till stor del handlar om.

Kulturutskottet har besökt Värmland och Karlstads länsmuseum. Hela kulturutskottet, inklusive Marita Ulvskogs partikamrater, möttes av dessa frågor. Vi fick förklara och berätta hur det var tänkt. Visst finns frågorna.

Vad handlar frågorna om? Det är följande. Kommer resurserna att räckta till det förväntade ökade behovet av personal? Kan man räkna med resursförstärkningar som täcker inte bara de uteblivna inträdesintäkterna utan också de ökade utgifterna som kan följa av beslutet? Kommer man att tvingas ändra öppettider för att klara genomförandet av reformen? Utskottet fick sådana frågor, och jag skrev ned dem. Frågorna visade på en tydlig oro. Visst finns frågorna, och dem vill jag lyfta fram här i dag.

Herr talman! Jag har fått svar på två frågor jag i min interpellation har ställt till kulturministern. På den första frågan fick jag svaret att en löpande uppföljning ska ske av reformen. Är det samtalen som sker med museerna som är den löpande uppföljningen? Reformen har inte trätt i kraft, och jag försöker att få ihop detta. Hur kommer uppföljningen att se ut?

På min andra fråga var svaret att det finns en förhoppning från kulturministerns sida att många ska söka sig till Stockholm, till exempel med resor med skolklasser. Det är naturligtvis också Kristdemokraternas förhoppning men också att man ute i landet ska kunna ta del av läns museernas mötesplatser för att diskutera samtiden, historien och framtiden.

Anf. 12 LENNART KOLLMATS (fp):

Herr talman! Jag har fått uppgiften att entréavgifterna är den enda summan som är mer fri för museerna. De är något som inte kan styras

utan är en belöning till museerna om de ordnar bra utställningar. Då ser de att de får in mer pengar. Det är ett skäl till att en del museer vill behålla entréavgifterna.

Jag vet inte vilket öra som är slutet hos Marita Ulvskog, men jag skulle vilja rekommendera Jamtlimuseet i Östersund. Jag har för mig att där var ett TV-inslag häromkvällen där man var kritisk till detta och var rädd för att man skulle bli tvungen att stänga någon avdelning. Om entréintäkterna tas bort kommer man inte att ha råd att driva verksamheten.

Marita Ulvskog nämnde avgiften 10–20 kr ute i länen. Nej, avgifterna är högre. Länsmuseum i Varberg tar 50 kr för vuxna sommartid men 10 kr för barn. Jag tror att vi är överens om att barn och ungdomar är de blivande konsumenterna av kultur. Det är oerhört viktigt. Jag är övertygad om att vi har samma uppfattning om att de ska ha möjlighet att följa med föräldrar och liknande utan extra kostnad. Därför tycker vi att det vore jättebra om det var fri entré för barn och ungdomar upp till 18 år. Men detta ska inte bara gälla de 14–15 museerna. Vid sidan av undrar jag varför Vasamuseet inte är med i uppräknningen.

Jag oroas över vad kulturministern sade i sitt svar, nämligen att en gängse pris- och löneomräkningsmodell ska användas för framtiden. Det har hittills visat sig inte riktigt fungera. Det är ständiga rationaliseringskrav, och då räcker inte modellerna för priser och löneförhöjningar som kommer från Finansdepartementet – eller var de nu kommer från. Sedan får kulturministern av och till ge tillskottspengar – om inte för att komma i kapp så för att ändå närma sig.

Anf. 13 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Här finns något intressant! Här har vi skapat möjligheter till en reform som verkligen går i den riktning som åtminstone sex partier i riksdagen står bakom, det vill säga att göra kulturen till en angelägenhet för alla. Sedan blir det marginalsynpunkter, som jag tycker låter lite gnälliga – för att vara lite precis.

Jag förstår att Gunilla Tjernberg redovisar kritik som Värmlands museum hade när det gäller de nationella museerna och inte Värmlands museum. Är det så jag ska uppfatta det? Jag var nyligen på Värmlands museum, och de hade inga kritiska synpunkter på hur det här skulle påverka det egna museet. Det är inte så att folk låter bli att gå på Värmlands museum för att Nationalmuseum har fri entré. Däremot kanske det finns fler människor som blir väldigt intresserade av att gå också på Värmlands museum. Det blir en fokusering på museer. Där finns spännande saker. Där händer spännande saker. Det är det som är dynamiken.

I Gunilla Tjernbergs hemlän har Västerbottens länsmuseum fattat beslut om att inte ta ut någon entréavgift. Man har valt att göra prioriteringar inom den kommunala och landstingskommunala budgeten som innebär att museet lyfts fram ytterligare.

Bildmuseet, som också finns i Umeå, har haft fri entré länge, och det har inneburit väldigt mycket för diskussionen kring konst i en stad som Umeå.

Det är inte så att staten går helt i fronten, utan vi är inspirerade av de väldigt goda erfarenheter av fri entré som finns i andra delar av landet. Min tro är att med denna kraftfulla signal, då många av de statliga museerna så småningom får fri entré, kommer man att fortsätta att hålla liv i

denna vågrörelse. Det kommer att göra museerna till en del av bildnings-samhället, som blir jämlikare, som blir inspirerande, som lyfter det demokratiska samtalet och som också måste börja i våra kulturella rötter, våra kulturella arv.

Jag förstår fullt väl om det finns museiinstitutioner som funderar kring pengar. Så är det inom kultursektorn i stort. Men det är väldigt lite av kritik som vi har mött när vi har haft den här nära dialogen med museerna inför införandet. Vi är inte färdiga med tidtabellen för det. Vi vill icke stressa museiinstitutionen när det gäller datum för införande, men sedan blir det en helt annan process när vi väl har infört en fri entré.

Det är inte den dialog vi har i dag, utan då ska resultaten av det mätas, och pengarna ska täcka både bortfallet för fri entré och sådant som kan röra lokalvård och museipedagogik. Att ta betalt för ambitiösa guidningsprogram kommer dessa museer självfallet att kunna göra om de vill. En del kommer att vilja göra det, men andra kommer inte att göra det. Det har framgått av den dialog vi hittills har haft.

Anf. 14 GUNILLA TJERNBERG (kd):

Herr talman! Jag får i mitt sista inlägg lyfta upp ett par saker. Jag tog upp besöket i Karlstad med anledning av att frågorna ställdes. Kritik är naturligtvis ett starkt ord – vad betyder ord? – när man kritiserar en reform och tycker att det är jättedåligt. Men den diskussion som reformen har skapat är att olika museer har ställt ett antal frågor, och de frågorna mötte vi också i Värmland. Det kom fram från Socialdemokraterna vid det besöket att det här var ett första steg, så vi får väl se vad som blir ett andra steg och vad det betyder.

Kristdemokraternas förslag, som är ett annat förslag men med samma pengar i det första steget, är att låta barn och ungdomar – vi hade hellre sett det så – upp till 18 år få en gratis entré på nationella museer men också på läns museerna. Den inriktningen har sin utgångspunkt i det vi vill uppnå, att öka tillgängligheten för alla barn och ungdomar oavsett var man bor men också oavsett var man befinner sig.

Visst är det så, herr talman, som kulturministern anför i sitt svar till mig, att de nationella museerna är hela Sveriges angelägenhet. Men min uppfattning är att även läns museerna är hela Sveriges angelägenhet. Jag trodde att vi var överens om att det är så. I dag är jag inte lika säker, och det beklagar jag.

Jag vill bara avslutningsvis ställa en fråga till kulturministern. I budgetpropositionen står det så här: Den exakta omfattningen av fri entré-reformen kommer att bli föremål för ytterligare överväganden. Min fråga blir då: Vad innebär detta? Är det ett sätt att ändå öppna dörren för den här reformen till läns museerna också? Eller betyder det något annat?

Jag tackar för debatten.

Anf. 15 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s):

Herr talman! Det är klart att en sådan här reform väcker frågor. Jag tror att vi har kunnat besvara en del av dem så här långt. Jag tror att vi kommer att kunna besvara nästan alla när vi lämnar budgetpropositionen i september i år.

Prot. 2002/03:81
28 mars

*Svar på
interpellationer*

Länsmuseerna är naturligtvis kolossalt viktiga, men där har staten inte något ansvar. Det är länen och länsintressena som har ansvaret för länsmuseerna. Det statliga bidraget uppgår till ungefär 10 % av finansieringen. Jag hoppas att många län ska göra som till exempel Västerbotten och bestämma sig för att museer är så viktiga och ska användas för hela befolkningen att man tar bort entréavgiften. Andra museer i andra län kommer kanske inte att göra det, och det är deras val. Jag tror att det här skapar en positiv utveckling även för länsmuseerna.

De överväganden vi kommer tillbaka till är olika tidpunkter för när fri entré ska införas och dessutom statliga museer som inte omfattas av det. Vasamuseet har vi nämnt. Det beslut som togs i denna kammare när Vasamuseet skulle etableras på sin nya plats var att detta museum skulle vara avgiftsfinansierat. Vi tänker inte ändra på det beslutet. Det är alltså icke finansierat via statliga anslag.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 2002/03:222 om riksdagsbeslut på försvars- och säkerhetsområdet

Anf. 16 Försvarsminister LENI BJÖRKLUND (s):

Herr talman! Allan Widman har frågat mig varför regeringen i behandlingen av direktiven (dir. 2002:103) till den så kallade Informations-säkerhetsutredningen använder begreppet informationssäkerhet och inte det av riksdagen använda begreppet informationsoperationer.

De direktiv som nämns i interpellationen avser utredningen angående vissa frågor om informationssäkerheten i samhället. Regeringen har utsett före detta riksdagsledamoten Anders Svärd till särskild utredare (Fö 2002:06). Svärd har i direktiven (dir. 2002:103 och dir. 2003:29) fått till uppgift att bland annat vidareutveckla den strategi som regeringen har redovisat för riksdagen i propositionen *Samhällets säkerhet och beredskap* (prop. 2001/02:158, bet. 2001/02:FöU10, rskr. 2001/02:261). Utredaren ska också lämna förslag om hur Sveriges engagemang i det internationella arbetet inom detta område ska utformas.

Begreppet informationsoperationer har under de senaste åren ofta använts för att beskriva IT-relaterade hot. Vi har i Sverige definierat informationsoperationer så som att det finns ett syfte, politiskt eller militärt när denna typ av hot används. Detta framgår av bland annat regeringens proposition *Fortsatt förnyelse av totalförsvaret* (prop. 2001/02:10, bet. 2001/02:FöU10, rskr. 2001/02:261).

Informationsoperationer som företeelse bör därför betraktas som ett vapen. Detta ser vi inte minst nu under den pågående Irakkrisen, hur båda sidor använder detta vapen för att bland annat demoralisera motståndaren. Även Försvarsberedningen påtar i sin rapport *Säkrare grannskap – osäkrare värld* att användandet av informationsoperationer bör betraktas som ett vapen (Ds 2003:8).

Men att skydda sig mot IT-relaterade hot är mer än vad som inryms i begreppet informationsoperationer. Det gäller att skydda sig mot alla typer av störningar, inte bara avsiktliga. Misstag på grund av dagens

komplexa system och olyckor är vanliga orsaker till informationssäkerhetsproblem i samhället.

För att bättre kunna skydda sig mot IT-relaterade hot har regeringen använt begreppet informationssäkerhet i de nämnda direktiven. Många aktörer i privat och offentlig verksamhet, både i Sverige och i utlandet, använder begreppet informationssäkerhet i detta bredare sammanhang. Med informationssäkerhet i IT-sammanhang menas att åtgärder vidtas så att informationen inte kommer obehörig till del, att information inte förvanskas eller på annat sätt förstörs samt att information och IT-system uppfyller krav på tillgänglighet.

Försvarsberedningen påpekar också i sin rapport att begreppen informationssäkerhet och informationsoperationer inte är entydigt definierade i internationella sammanhang. Definitionerna skiljer sig åt eftersom länder har olika utgångspunkter och kommit olika långt i utvecklingen inom detta område.

Herr talman! Jag kan till viss del hålla med Allan Widman när han ställer frågor kring formuleringen i de direktiv till den utredning som regeringen tillsatte den 11 juni 2002. Avsikten var inte att i utredningsdirektivet helt utränga uttrycket informationsoperationer utan mer att fokusera på att utredningsarbetet skulle inriktas mot informationssäkerhetsfrågorna.

Jag anser mot bakgrund av det jag här har anfört att regeringen följt upp riksdagens uttalande om inriktningen av planeringen på detta viktiga område. Regeringen kommer att följa dessa frågor med yttersta intresse och är beredd att vidta nödvändiga åtgärder för att Sverige alltså i fortsättningen ska hålla en hög nivå på skyddsåtgärderna mot de IT-relaterade hoten, inklusive hotet från så kallade informationsoperationer.

Anf. 17 ALLAN WIDMAN (fp):

Herr talman! Tack, försvarsministern, för det svar som jag har erhållit på min interpellation. Det var glädjande för mig att notera att försvarsministern i sitt svar drog en parallell till den pågående konflikten i Irak. Den parallellen understryker den angelägenhet som det här ämnet har och den visar hur viktigt detta är på det moderna slagfältet.

Den konflikt som nu pågår visar på bredden i krigföring genom informationsoperationer. Uttrycket informationssäkerhet både på fackområdet och i allmänt språkbruk förmår inte enligt min mening fånga upp hela det problem som här aktualiseras. Vilken relevans har begreppet informationssäkerhet för till exempel falsk nyhetsförmedling, oavsett om man utför den eller angrips genom den?

Vidare måste försvarsministerns konklusion, att regeringen följt upp riksdagens uttalande, dessvärre ifrågasättas. De förklaringar som ministerns svar innehåller om att IT-relaterade hot är mer än vad som ryms inom begreppet informationsoperation antyder att regeringen tycks vidhålla sin uppfattning. Möjligen kompliceras bilden ytterligare av att försvarsministern nu också närmast tematiskt använder ett tredje begrepp i sammanhanget, nämligen skydd mot IT-relaterade hot.

Herr talman! Frågan vad riksdagen måste göra för att dess intentioner på detta område ska höras kvarstår.

Prot. 2002/03:81
28 mars

*Svar på
interpellationer*

Anf. 18 KARIN ENSTRÖM (m):

Herr talman! Tack, försvarsministern, för svaret. Jag liksom interpellanten är både orolig och fundersam över vad svaret egentligen betyder. Försvarsutskottet har varit väldigt tydligt i sin definition av informationsoperationer. Precis som det nämns i svaret och som Allan Widman tog upp i sitt inlägg visar de senaste månadernas, och inte minst de senaste veckornas, utveckling att skydd mot informationsoperationer inte alls bara handlar om IT-hot eller om informationssäkerhet, utan det är ett mycket vidare begrepp.

Jag känner mig inte betryggad av försvarsministerns svar, att avsikten inte var att *helt* utränga begreppet informationsoperationer. Det gör mig verkligen orolig. Om avsikten var att utränga det bara lite grann är det illa nog. Därför vill jag fråga försvarsministern om det verkligen är så och vad försvarsministern och regeringen avser att göra för att följa försvarsutskottets väldigt tydliga intentioner när det gäller skydd mot informationsoperationer.

Det här kan vara en akademisk fråga. Vi vill egentligen samma sak, att Sverige ska klara sig så bra som möjligt mot detta. Men risken är att det blir ett revirtänkande och att olika sektorer inom Myndighets-Sverige tar detta som intäkt för att bli expert på det ena eller andra, och det brukar till sist handla om pengar.

Anf. 19 Försvarsminister LENI BJÖRKLUND (s):

Herr talman! Det är en viktig fråga som interpellanten pekar på. Jag hoppas att det framgår av mitt svar. Regeringen har gett ett antal myndigheter uppgifter inom det vida begreppet informationssäkerhetsområdet för att se till att vi blir bättre och att vi också får ett mer robust samhälle när det gäller informationsoperationer generellt och över huvud taget vår IT-kommunikation.

Ett sårbart samhälle när det gäller IT-kommunikation och den typen av informationsinhämtning och förmedling blir också ett lättare offer för psykologisk krigföring och desinformation. Här måste samtliga myndigheter vara observanta och förstärka sin säkerhet. Det är alltså en viktig utgångspunkt.

Jag hade hoppats att Allan Widman hade lagt märke till min slutsatser. Det är samma formulering som finns i utredningsdirektiven, och jag har sett precis vad ni har sett, nämligen att vi nog inte behöver utmönstra begreppet informationsoperationer. Det finns med där, men det underordnas det övergripande begreppet informationssäkerhet. Vi behöver inte bara skydda oss emot den typen av eventuell krigföring eller vapen, utan vi behöver också se till att vi har en robust och säker hantering i övrigt när det gäller informationstekniken.

Anf. 20 ALLAN WIDMAN (fp):

Herr talman! Den här debatten gäller egentligen två olika frågeställningar, dels vilket begrepp som är mest relevant med utgångspunkt från Sveriges säkerhetspolitiska och försvarspolitiska planering, dels vilket förhållande som gäller mellan de beslut som den här församlingen fattar och beslut som regeringen fattar.

Efter att ha tagit del av svaret kvarstår mitt tvivel på att den här frågan är fullt utredd. Läser man de direktiv som gavs till den av försvarsministern refererade utredningsmannen är det väldigt tydligt att man inte vill ha begreppet informationsoperationer med i framtiden.

Jag ska drista mig till att läsa de meningar som är aktuella: I propositionen *Samhällets säkerhet och beredskap* vidgades åtgärderna från att endast omfatta IT-säkerhet till att täcka hela informationsområdet. Det tidigare använda mer oprecisa begreppet informationsoperationer utmönstrades därmed ur terminologin.

Jag uppfattar det som att regeringen gör ett mycket tydligt avståndstagande från detta begrepp. Det är precis som Karin Enström säger, att det inte är någon akademisk fråga som nu är uppe till debatt. Valet av definition speglar en rad underliggande frågeställningar, dels vilka intressen som ska vara utgångspunkter för samhällets arbete med att bygga upp ett skydd, dels hur skyddet kommer att utformas och framför allt vilka myndigheter som kommer att ansvara för detta skydd och detta arbete.

Anf. 21 Försvarsminister LENI BJÖRKLUND (s):

Herr talman! Det var just de meningarna som jag refererade till. Det jag har sagt betyder att det är informationssäkerhet som är det överordnade begreppet.

Utgångspunkten när regeringen har hanterat dessa frågor är att varje myndighet och organisation är ansvarig för att vidta skyddsåtgärder i sina respektive informationssystem. Jag, liksom regeringen, instämmer i det som försvarsutskottet har gett till känna, att vi ska ha en god förmåga i Sverige att motstå informationsoperationer.

Varken riksdagen eller regeringen har gett uttryck för att Sverige ska ha en offensiv förmåga på det här området. Orsaken är bland annat att de folkrättsliga aspekterna inte är klarlagda, utan det håller en arbetsgrupp inom Regeringskansliet på uppdrag av Folkrättsdelegationen på att se över. Men det är viktigt att det finns kunskap om informationsoperationer hos våra myndigheter, för finns inte detta har man också svårt att vidta skyddsåtgärder.

När nu Allan Widman har interPELLERAT mig i den här frågan har han därmed fäst min blick på utredningsdirektiven och på vad riksdagen har sagt. Jag hoppas att det jag sagt innebär att både Allan Widman och Karin Enström kan känna sig säkra på att det som utskottet vill ha med också finns med i det arbete som regeringen gör för att följa upp riksdagens beslut.

Anf. 22 ALLAN WIDMAN (fp):

Herr talman! Försvarsministern! Därmed kan jag inte nöja mig. Jag noterar att i interpellationssvaret säger man gång efter annan att informationsoperationer såsom uttryck inte är utmönstrat, att det ingår, men att det stora begreppet nu är informationssäkerhet. Jag förmodar att det är just så försvarsministern tänker när hon säger att begreppet informationsoperationer också ska vara med i framtiden.

Försvarsministern säger också att man tänkte på just den här meningen, som togs med i direktiven till utredningen sommaren förra året, och att det var just den som man hade för ögonen när svaret på interpellationen utformades.

Men det som är mest intressant är att bara några veckor innan regeringen skrev dessa direktiv gick ett enigt försvarsutskott och en enig riksdag till beslut angående ett utskottsbetänkande där rubriken i avsnittet är just "Skydd mot informationsoperationer". Gång efter annan i texten återkommer man till detta uttryck, men inte någon gång slår man fast att det av regeringen föreslagna begreppet informationssäkerhet skulle ligga till grund för det här arbetet.

Anf. 23 Försvarsminister LENI BJÖRKLUND (s):

Herr talman! Jag är ledsen att Allan Widman inte kan känna sig trygg med det svar jag har gett. Jag vill då bara läsa upp på nytt vad som faktiskt står i interpellationssvaret: "Jag kan till viss del hålla med Allan Widman när han ställer frågor kring formuleringen i de direktiv till den utredning som regeringen tillsatte den 11 juni 2002. Avsikten var inte att i utredningsdirektivet helt utränga uttrycket informationsoperationer utan mer att fokusera på att utredningsarbetet skulle inriktas mot informationssäkerhetsfrågorna."

Informationssäkerhetsfrågorna är övergripande. Utan ett ordentligt säkerhetstänkande i alla myndigheter och organisationer som har att arbeta med de här frågorna får vi väldigt svårt att upprätthålla säkerheten i den mån någon utifrån skulle använda sig av informationsoperationer mot oss. Avsikten var faktiskt att notera att interpellationen hade fäst min blick på något som kunde missförstås.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:
2002/03:FPM55 Rapport om utvärdering av tillämpningen av direktiv 98/34/EG på området informationssamhällets tjänster KOM(2003)69 till trafikutskottet

7 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
2002/03:110 till trafikutskottet

Motioner
2002/03:MJ17 till miljö- och jordbruksutskottet
2002/03:L12 till lagutskottet
2002/03:U4 till utrikesutskottet

Anmälades och bordlades

Motioner

med anledning av prop. 2002/03:45 Lagrådets arbetsformer
2002/03:K5 av Helena Bargholtz m.fl. (fp)

med anledning av prop. 2002/03:54 Tillsyn och sanktioner på miljöretens område

2002/03:MJ18 av Jan Andersson m.fl. (c)

2002/03:MJ19 av Gunnar Goude och Claes Roxbergh (mp)

med anledning av prop. 2002/03:55 Vissa ändrade regler för körkort och alkoholås, m.m.

2002/03:T1 av Sven Bergström m.fl. (c)

2002/03:T2 av Christina Axelsson och Eva Arvidsson (s)

2002/03:T3 av Mikael Oscarsson m.fl. (kd)

2002/03:T4 av Krister Örnfjäder m.fl. (s)

2002/03:T5 av Elizabeth Nyström m.fl. (m)

2002/03:T6 av Lars U Granberg och Maria Öberg (s)

2002/03:T7 av Agneta Lundberg och Susanne Eberstein (s)

med anledning av prop. 2002/03:56 Redovisning av könsfördelningen i företagsledningar

2002/03:L13 av Inger René m.fl. (m)

2002/03:L14 av Jan Ertsborn m.fl. (fp)

med anledning av prop. 2002/03:95 Vakansstatistik

2002/03:Fi9 av Lena Ek m.fl. (c)

2002/03:Fi10 av Mats Odell m.fl. (kd)

Konstitutionsutskottets betänkanden

2002/03:KU15 Moderniserad riksdagsordning

2002/03:KU19 Riksdagens arbetsformer

Näringsutskottets betänkande

2002/03:NU6 Lag om elcertifikat, m.m.

Lagutskottets betänkanden

2002/03:LU9 Konsumentfrågor

2002/03:LU10 Barn och föräldrar, m.m.

Socialutskottets betänkande

2002/03:SoU9 Äldrepolitiken – Uppföljning av den nationella handlingsplanen och förslag angående kommunernas äldreomsorg

Utbildningsutskottets betänkanden

2002/03:UbU9 Förskolan

2002/03:UbU10 Vuxenutbildning

9 § Anmälan om interpellation

Anmälades att följande interpellation framställdes

den 28 mars

2002/03:258 av *Johnny Gylling* (kd) till statsrådet Ulrica Messing
Vägverket och privatimport av bilar och motorcyklar

Interpellationen redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 8 april.

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 28 mars

2002/03:729 av *Anne Marie Brodén* (m) till socialminister Lars Engqvist
Statens roll i att stödja samverkan

2002/03:730 av *Tina Ackefot* (fp) till justitieminister Thomas Bodström
Ansaret för människohandelns offer

2002/03:731 av *Tina Ackefot* (fp) till vice statsminister Margareta Winberg
Ansaret för människohandelns offer

2002/03:732 av *Tina Ackefot* (fp) till socialminister Lars Engqvist
Ansaret för människohandelns offer

2002/03:733 av *Tina Ackefot* (fp) till statsrådet Jan O Karlsson
Ansaret för människohandelns offer

2002/03:734 av *Nyamko Sabuni* (fp) till statsrådet Mona Sahlin
Ungdomar och det parlamentariska arbetet

2002/03:735 av *Göran Hägglund* (kd) till statsrådet Lars-Erik Lövdén
Billiga hyresrätter i Stockholm

2002/03:736 av *Torsten Lindström* (kd) till utbildningsminister Thomas Östros
Musikinstrumentmakarutbildning

2002/03:737 av *Rolf Gunnarsson* (m) till näringsminister Leif Pagrotsky
Resurser till Högskolan Dalarna

2002/03:738 av *Rolf Gunnarsson* (m) till utbildningsminister Thomas Östros
Högskolan Dalarnas resurser

2002/03:739 av *Anna Grönlund* (fp) till utbildningsminister Thomas Östros
Spansklärare

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 1 april.

11 § Kammaren åtskildes kl. 10.04.

Prot. 2002/03:81
28 mars

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

CHARLOTTE RYDELL

/Monica Gustafson

Innehållsförteckning

1 § Anmälan om kompletteringsval till vissa utskott.....	1
2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
Meddelande om uteblivet interpellationssvar	3
3 § Svar på interpellation 2002/03:213 om stöd till åldersintegrerad verksamhet.....	3
Anf. 1 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	3
Anf. 2 Tredje vice talman HELENA HÖIJ (kd).....	5
Anf. 3 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	6
Anf. 4 Tredje vice talman HELENA HÖIJ (kd).....	6
Anf. 5 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	7
Anf. 6 Tredje vice talman HELENA HÖIJ (kd).....	7
4 § Svar på interpellation 2002/03:214 om fri entré på de statliga museerna	8
Anf. 7 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	8
Anf. 8 GUNILLA TJERNBERG (kd).....	8
Anf. 9 LENNART KOLLMATS (fp)	9
Anf. 10 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	10
Anf. 11 GUNILLA TJERNBERG (kd).....	11
Anf. 12 LENNART KOLLMATS (fp)	11
Anf. 13 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	12
Anf. 14 GUNILLA TJERNBERG (kd).....	13
Anf. 15 Kulturminister MARITA ULVSKOG (s)	13
5 § Svar på interpellation 2002/03:222 om riksdagsbeslut på försvars- och säkerhetsområdet	14
Anf. 16 Försvarsminister LENI BJÖRKLUND (s)	14
Anf. 17 ALLAN WIDMAN (fp).....	15
Anf. 18 KARIN ENSTRÖM (m)	16
Anf. 19 Försvarsminister LENI BJÖRKLUND (s)	16
Anf. 20 ALLAN WIDMAN (fp).....	16
Anf. 21 Försvarsminister LENI BJÖRKLUND (s)	17
Anf. 22 ALLAN WIDMAN (fp).....	17
Anf. 23 Försvarsminister LENI BJÖRKLUND (s)	18
6 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	18
7 § Hänvisning av ärenden till utskott	18
8 § Bordläggning.....	19
9 § Anmälan om interpellation	20
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	20
11 § Kammaren åtskildes kl. 10.04.	21

